

Briselē, 2023. gada 10. martā
(OR. en)

Starpiestāžu lieta:
2022/0396(COD)

6705/1/23
REV 1

ENV 163
MI 133
ENT 34
IND 67
CONSOM 54
COMPET 135
CODEC 242

PIEZĪME

Sūtītājs:	Padomes Ģenerālsēkretariāts
Saņēmējs:	Padome
Temats:	Priekšlikums – Eiropas Parlamenta un Padomes Regula par iepakojumu un iepakojuma atkritumiem, ar kuru groza Regulu (ES) 2019/1020 un Direktīvu (ES) 2019/904 un atceļ Direktīvu 94/62/EK – politikas debates

1. Komisija 2022. gada 30. novembrī pieņēma priekšlikumu Regulai par iepakojumu un iepakojuma atkritumiem. Priekšlikuma mērķis ir novērst iepakojuma atkritumu rašanos, veicināt augstas kvalitātes reciklēšanu un izveidot otrreizējo izejvielu tirgu, vienlaikus atvieglojot patērētāju informēšanu un radot jaunas uzņēmējdarbības iespējas. Saskaņā ar šo priekšlikumu tiks noteiktas ilgtspējas prasības un ierobežojumi attiecībā uz ķīmiskām vielām un tiks saskaņoti kritēriji saskaņā ar ražotāja paplašinātās atbildības shēmām un marķēšanas un informācijas prasības.
2. Komisija 2022. gada 5. decembrī tiesību akta priekšlikumu un tam pievienoto ietekmes novērtējumu iesniedza Vides jautājumu darba grupai. Vides jautājumu darba grupa apsprieda priekšlikumu vēl četrās sanāksmēs.

3. Šīs piezīmes pielikumā ir izklāstīts informatīvs dokuments ar diviem jautājumiem, ko prezidentvalsts ir sagatavojusi, lai tas kalpotu par pamatu politikas debatēm par tematā minēto jautājumu Padomes (Vide) nākamajā sanāksmē 2023. gada 16. martā.
-

**Priekšlikums – Eiropas Parlamenta un Padomes Regula par iepakojumu un iepakojuma atkritumiem, ar kuru groza Regulu (ES) 2019/1020 un Direktīvu (ES) 2019/904 un atceļ Direktīvu 94/62/EK
– politikas debates –**

Prezidentvalsts informatīvs dokuments ar jautājumiem ministriem

Lai gan reciklēšanas rādītāji ES ir uzlabojušies, iepakojuma radīto atkritumu apjoms pieaug straujāk nekā reciklēšana. Pēdējā desmitgadē iepakojuma atkritumu daudzums ir palielinājies vairāk nekā par 20 %, un paredzams, ka līdz 2023. gadam tas palielināsies vēl par 19 %, ja netiks veikti nekādi pasākumi. Paredzams, ka plastmasas iepakojuma atkritumu apjoms līdz 2030. gadam palielināsies par 46 %. Augošais iepakojuma atkritumu daudzums rada nopietnākas sekas vides jomā, tostarp resursu plašāku un neefektīvu izmantošanu, negatīvu ietekmi uz klimatu, piegružošanu, tādu vielu pārmērīgu izmantošanu iepakojumā, kas rada bažas, un pieaugošas atkritumu apsaimniekošanas problēmas, tostarp zemas kvalitātes reciklēšanu un pārmērīgi liela daudzuma atkritumu nonākšanu atkritumu poligonos, sadedzināšanu un eksportu aprites cikla beigās.

Tiek lēsts, ka iepakojuma ražošanas un iepakojuma atkritumu apsaimniekošanas kopējais apgrozījums ES ir 370 miljardi EUR. Tāpēc iepakojuma un iepakojuma atkritumu nozares pārveidei ir būtiska nozīme un potenciāls pārveidot Eiropas ekonomiku par tīru, ilgtspējīgu, aprites ekonomiku saskaņā ar Eiropas zaļo kursu. Saskaņā ar Komisijas aprites ekonomikas rīcības plānu Padome 2019. gada 4. oktobra secinājumos (12791/19) cita starpā noteica, ka līdz 2030. gadam visam ES tirgū laistajam plastmasas iepakojumam vajadzētu kļūt atkalizmantojamam vai reciklējamam un iepakojuma šķirošanas un reciklēšanas jaudai ES būtu četrkārt jāpalielinās, un aicināja Komisiju veikt turpmākus pasākumus.

Komisija 2022. gada 30. novembrī pieņēma jaunu tiesību akta priekšlikumu Regulai par iepakojumu un iepakojuma atkritumiem ("*PPWR* priekšlikums"), kura pamatā ir Iepakojuma un izlietotā iepakojuma direktīvas (94/62/EK) pārskatīšana. *PPWR* priekšlikuma mērķis ir novērst iepakojuma atkritumu rašanos, veicināt kvalitatīvu reciklēšanu un izveidot otrreizējo izejvielu tirgu, vienlaikus atvieglojot patērētāju informēšanu, radot jaunas uzņēmējdarbības iespējas un samazinot ES importa atkarību no izejvielām un fosilā kurināmā.

Darba stāvoklis Padomē

Zviedrijas prezidentūras laikā *PPWR* priekšlikums būs ticis apspriests četrās Vides jautājumu darba grupas sanāksmēs pirms Vides padomes, un paredzams, ka priekšlikuma pirmā izskatīšana būs pabeigta. Kopumā dalībvalstis ir paidušas atbalstu *PPWR* priekšlikuma vispārējiem mērķiem, vienlaikus cenšoties panākt skaidrību un – par dažām priekšlikuma daļām – paužot bažas.

Diskusiju temati

Lai sniegtu norādes Vides jautājumu darba grupas turpmākajam darbam, prezidentvalsts ierosina Vides padomei 2023. gada 16. martā pievērsties diviem šādiem tematiem.

Vispārējais mērķis attiecībā uz jaunu iepakojuma režīmu

PPWR priekšlikuma mērķis ir mainīt neilgtspējīgo tendenci – aizvien lielāks iepakojuma atkritumu daudzums – un piemērot aprites ekonomikas principus, ieviešot jaunus mērķrādītājus un saskaņotas ilgtspējas prasības visā ES. Minētās ilgtspējas prasības ietver noteikumus par vielām, kas rada bažas, reciklējamību, reciklēta materiāla saturu, kompostējamu iepakojumu, iepakojuma samazināšanu līdz minimumam un atkārtoti lietojamu iepakojumu. Ir noteikti mērķi samazināt iepakojuma atkritumu daudzumu, palielināt atkalizmantošanu un uzpildi dažādās nozarēs un iepakojuma formātos un ieviest reciklēta materiāla satura rādītājus plastmasas iepakojumā. Reciklēšanas mērķrādītāji paliek tādi paši kā spēkā esošajā Iepakojuma direktīvā.

Jaunie noteikumi ietver ekonomikas operatoru pienākumus un noteikumus par iepakojuma un atkritumu tvertņu saskaņotu marķēšanu, lai radītu būtisku pievienoto vērtību nozarei un atvieglotu iepakojuma atkritumu atdalīšanu no patērētāju puses. Priekšlikumā ir iekļauti arī noteikumi par iepakojuma un iepakojuma atkritumu apsaimniekošanu, kā arī par zaļo publisko iepirkumu.

Nesenie ģeopolitiskie notikumi ir atklājuši ES atkarību no izejvielu un fosilā kurināmā importa. Tiek lēsts, ka ierosinātie pasākumi attiecībā uz reciklēta materiāla saturu samazinātu ES fosilā kurināmā vajadzības par 3,1 miljonu tonnu gadā (gandrīz $\frac{1}{4}$ no fosilā kurināmā, kas pašreiz vajadzīgs plastmasas iepakojuma ražošanai). Kopumā *PPWR* priekšlikumā norādīts, ka virzība uz apritīgāku ekonomiku iepakojuma jomā sniegtu tādus ieguvumus kā iespēju palielināšana patērētājiem, samazināta negatīvā ietekme uz vidi un cilvēka veselību, samazināta ES atkarība no izejvielu un fosilā kurināmā importa, stimulēta inovācija un veicināta ekonomikas izaugsme, kā arī samazināti nevajadzīgi mājāsaimniecību izdevumi.

Inovācija un pārveide ar mērķi novērst atkritumu rašanos

Saskaņā ar atkritumu apsaimniekošanas hierarhiju viens no galvenajiem *PPWR* priekšlikuma mērķiem ir novērst iepakojuma atkritumu rašanos, jo īpaši samazinot iepakojumu, ierobežojot nevajadzīgu iepakojumu un veicinot atkārtoti lietojama un atkārtoti uzpildāma iepakojuma risinājumus. Papildus šiem ES līmeņa pasākumiem Komisija ierosina dalībvalstīm veikt vietējiem apstākļiem pielāgotus valsts pasākumus, lai sasniegtu 5 % samazinājuma mērķi līdz 2030. gadam, 10 % – līdz 2035. gadam un 15 % – līdz 2040. gadam salīdzinājumā ar 2018. gadu.

PPWR priekšlikumā ir šādi divi lielākie atkritumu rašanās samazināšanas veicinātāji ES līmenī: ierosinājums aizliegt nevajadzīgu iepakojumu, piemēram, dažus vienreizējas lietošanas iepakojuma veidus, no kā var izvairīties viesnīcu, mazumtirdzniecības un restorānu nozarē, un pienākums uzņēmumiem piedāvāt patērētājiem noteiktu procentuālo daļu no saviem produktiem atkārtoti lietojamā vai atkārtoti uzpildāmā iepakojumā, piemēram, dzērienus un ēdienus vai e-komercijas piegādes. Paredzams, ka mērķrādītāju noteikšana palīdzēs sekmēt inovāciju un palielinās atkalizmantošanas un uzpildes risinājumu īpatsvaru. Produktu līmenī noteiktajām prasībām būtu jārada lielākas investīcijas inovatīvā un videi draudzīgā iepakojumā un jaunos aprites uzņēmējdarbības modeļos.

Jautājumi ministriem

Lai sniegtu norādes turpmākam darbam ar ierosināto regulu, prezidentvalsts aicina ministrus atbildēt uz diviem šādiem jautājumiem:

- 1. Kāds ir jūsu viedoklis par PPWR priekšlikuma vispārējo mērķi novērst neilgtspējīgās un dārgās tendences, kas saistītas ar iepakojumu un iepakojuma atkritumiem, un kādi elementi, jūsuprāt, šajā ziņā ir vispiemērotākie un atbilstošākie?*
 - 2. Kādi ir vissvarīgākie pasākumi, ar ko novērst izlietotā iepakojuma rašanos un veicināt inovatīvus risinājumus ES?*
-